

І. С. Панасюк

АЛЬБОМ З МАЛЮВАННЯ

Для дитини 6-го року життя

18 тематичних
занять

- ✓ Тема, мета, обладнання
- ✓ Опис підготовчої роботи
- ✓ Покрокові інструкції

- ✓ Художнє слово за темою
- ✓ Рекомендації щодо музичного супроводу
- ✓ Пальчикова гімнастика

- ✓ Репродукції картин
- ✓ Фігурки-персонажі для пальчикового театру

+ частково декоровані аркуші
в двох варіантах

Частина 1
ОСІНЬ-ЗИМА

ШАНОВНІ ДОРОСЛІ!

Навчальний посібник, який Ви тримаєте в руках, призначений для дитини шостого року життя. Цей вік педагога вважають періодом розквіту художніх видів діяльності дитини. Її творчість яскраво виявляється в тому, що вона попередньо задумує, а потім утілює задум у власному малюнку. Малюнки шестирічних дітей дуже виразні в кольорах, змісті, композиції. Але саме в цей час дитяче малювання як ніколи потребує організованого навчання. Якщо дитина не опанує основних технічних прийомів малювання, не навчиться продукувати, визначати послідовність втілення задуму, вона не зможе створювати цікавих і виразних зображень. Однак і надмірна увага до техніки малювання шкодить дитині, гальмує її творчість. Допомогти знайти відповідне співвідношення між навчанням та самостійністю дитини у втіленні власних задумів допоможе навчальний посібник І. С. Панасюк «Альбом з малювання. Для дитини 6-го року життя. Частина 1, 2».

Зміст альбому відповідає вимогам Базового компонента дошкільної освіти (у новій редакції), чинним програмам виховання і навчання дітей. Мета цього видання — зробити спілкування батьків, педагогів, вихователів із дітьми плідним, осяяним прекрасними і незабутніми митями творчості.

У цьому альбомі ви знайдете 18 інтегрованих занять з малювання гуашевими та акварельними фарбами, сангіною, фломастерами, олівцями та восковими крейдочками. Усі заняття є особистісно орієнтованими і враховують вікові та індивідуальні особливості дітей. Навчання прийомів і технік малювання ведеться від найпростішого до більш складного. Тематика занять тісно пов'язана з сезонними явищами природи та святами («від осені до зими» у 1-й частині альбому і «від зими до літа» — у 2-й), рослинним і тваринним світом, творами художньої літератури, працею людей. Добираючи теми, ми враховували традиції національної культури, особливості культур окремих регіонів.

Матеріали до кожного заняття складаються з двох частин: сторінки з методичними рекомендаціями для дорослого та частково декорованих сторінок, на яких можуть працювати дітлахи.

На «методичних» сторінках розміщені:

- мета заняття, у якій зазначено практичні навички, що їх дитина отримає або вдосконалисть у ході роботи, а також виховні завдання, які реалізуються під час заняття;
- перелік обладнання, необхідного для проведення заняття;
- рекомендації з підготовчої роботи до заняття;

ЗМІСТ

Заняття № 1. Згадаймо любе літечко	1
Заняття № 2. Натюрморт «Фрукти»	2
Заняття № 3. Український рушничок.....	3
Заняття № 4. Осінній пейзаж	4
Заняття № 5. Кошеня	5
Заняття № 6. Підгодуємо птахів	6
Заняття № 7. Осінній натюрморт	7

Заняття № 8. Скринька, де живе добро	8
Заняття № 9. Фарби осені	9
Заняття № 10. Як білочка до зими готується ..	10
Заняття № 11. Дощ іде — ростуть гриби	11
Заняття № 12. Прощання з чарівницею-осінню .	12
Заняття № 13. Малюю казочку «Солом'яний бичок»	13
Заняття № 14. Зимовий пейзаж.....	14

Заняття № 15. Хустинка для матінки зими	15
Заняття № 16. Зимовий вечір.....	16
Заняття № 17. Лисичка-сестричка та вовк-панібрат.....	17
Заняття № 18. Дідусь Мороз та Снігуронька... Додатки до занять (робочі аркуші).....	18 19
Світ очима художника	53
Пальчиковий театр.....	55

- покрокові інструкції до створення малюнка, подані у вигляді малюнків і схем, які можна розглядати разом з дитиною;
- зразки готових малюнків;
- художній твір, який допоможе поглибити розгляд теми заняття, мотивувати та зацікавити дитину;
- пропозиції щодо музичного супроводу заняття;
- рекомендації з проведення пальчикової гімнастики та віршованого супроводу до неї;
- опис постановки вистави пальчикового театру, фігурки дійових осіб для якої розміщені наприкінці альбому.

Звертаємо Вашу увагу на те, що матеріал, поданий в альбомі, надає можливість у ході роботи гнучко змінювати завдання відповідно до можливостей дитини, забезпечувати якомога комфортніші умови для роботи. Сприймайте зразки готових малюнків не як взірці, а як орієнтири, які зажди можуть бути вдосконалені вашою та дитячою увагою. Для опанування певної навички використовуйте частковий показ та словесне пояснення.

Другу частину матеріалів до кожного заняття складають частково декоровані заготовки, подані у двох варіантах, завдяки чому юний митець має змогу сам обирати тло для своїх «шедеврів». Це сприяє самореалізації дітей, вихованню у них самостійності та самоповаги.

Для знайомства з визнаними шедеврами образотворчого мистецтва наприкінці альбому подані репродукції картин славетних художників.

Усі запропоновані заняття відкривають широкі можливості для прилучення дітей до культури свого народу, виховання інтересу до образотворчого мистецтва, розвитку дослідницької, пошукової діяльності у сприйнятті художнього матеріалу.

Автор пропонує заняття, на яких діти вчаться відображати художні образи за допомогою кольору, форми, розміру («Згадаймо любе літечко», «Кошеня», «Зимовий пейзаж», «Підгодуємо птахів» тощо), створювати композиції, виконувати різні за жанрами роботи («Осінній натюрморт», «Зимовий вечір», «Малюю казочку „Солом'яний бичок“», «Снігова королева» тощо), використовувати різні техніки в передачі образу.

В основу занять, запропонованих у альбомі, покладені принципи інтеграції, системності, комплексності навчання, що забезпечує різнобічний і гармонійний розвиток дитини.

Заняття № 1

МЕТА

Заохочувати дітей до самостійного образотворення з використанням набутих знань та вмій. Учити малювати за уявленнями, відображати в малюнку враження, одержані влітку. Закріплювати вміння розміщувати зображення на малюнку відповідно до задуму. Виробляти навички оцінювати свої роботи та роботи своїх товаришів. Розвивати пам'ять, уяву. Виховувати толерантність, самостійність, сумлінність, охайність.

ОБЛАДНАННЯ

Фарби та пензлі на вибір дитини, вода для миття пензлів, олівці або воскові крейдочки, фломастери, серветки, ганчірочки. Додатки до заняття № 1. Фартушок або балахон художника.

ПІДГОТОВЧА РОБОТА

Бесіди з дітьми про те, як вони провели літо, де були, що запам'ятали. Розглядання фотографій з літнього відпочинку.

МУЗИЧНИЙ СУПРОВІД

«Співи птахів», «Музика лісу», «Хвилі і скелі» зі збірки «Звуки природи» з CD-додатка до хрестоматії «Художнє слово у житті дитини. Старший дошкільний вік».

ЗГАДАЙМО ЛЮБЕ ЛІТЕЧКО

Варіанти малювання

ХУДОЖНЄ СЛОВО

Павло Тичина

А я у гай ходила
По квітку ось яку!
А там дерева — люлі.
І все отак зозулі:

Ку-
ку!

Я зайчика зустріла,
Дрімав він на горбку.
Була б його спіймала —
Зозуля ізлякала:

Ку-
ку!

ПАЛЬЧИКОВА ГІМНАСТИКА

Влітку — сонце.
(Підняти догори схрещені руки
з широко розведеними пальчиками.)

Влітку — річка.
(Виконувати хвилеподібні рухи
руками.)

Квіти запашні.
Травичка.

(Скласти долоньки разом, щоб
пальчики торкалися один одного.)

Влітку навіть босоніжки
Не потрібні босим ніжкам.
(Розкритими долоньками злегка
постукувати по столу.)

Заняття №2

МЕТА

Учити малювати натюрморт з натури — овочі, фрукти, листя, кетяги калини тощо; точно передавати форму предметів, їх взаєморозташування, пропорції. Підтримувати бажання самостійно обирати художні техніки, проводити досліди з отримання різних кольорів та їхніх відтінків шляхом змішування фарб. Розвивати здатність захоплюватися розмаїттям барв, образів у навколишньому світі.

ОБЛАДНАННЯ

Фарби та пензлі на вибір дитини, палітра, вода для миття пензлів, серветки, ганчірочки. Додатки до заняття №2. Фартушок або балахон художника.

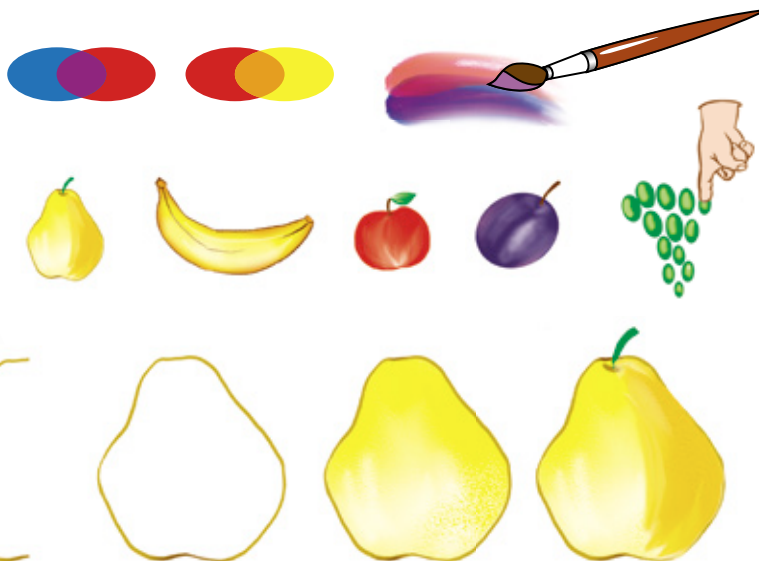
ПІДГОТОВЧА РОБОТА

Розглядання фруктів та овочів, складання з них композицій на столі, тарелі.

НАТЮРМОРТ «ФРУКТИ»

Варіанти малювання

ХУДОЖНЕ СЛОВО
ТА ПАЛЬЧИКОВА ГІМНАСТИКА

Олександр Олесь

Іменини

Вчорашній день минув чудово!
Ведмідь приліг біля пенька,
І там попав він випадково
На іменини до жука.

(Плескати в долоньки.)

Було там різних страв чимало:
Сливки, і яблука, й грушки,
Книші, перепічки і сало,
І навіть наші пиріжки.

(Стискати та розтискати кулачки.)

Гостей посходило до лиха —
І то у будень, серед дня!
Сидить на покуті жучиха,
А поруч жук і жученя.

(Рухати кистями рук уліво-вправо.)

Немов не бачивши ніколи,
Комахи сало, хліб тягли,
Бабки ж, метелики і бджоли
Лише солодкий чай пили.

(Погладжувати руки.)

Сіренький вовк узяв горщатку
І випив борщ напідпитку,
Сміялись всі, а жученятко
На скрипці грало на пеньку.

(Імітувати гру на скрипці.)

Ведмідь старий згадав минуле,
З жуком пустився у танок,
А потім всі лягли й поснули
На свіжій килимі з квіток.

(Підкласти розкриті долоньки під цоку.)

Заняття №3

МЕТА

Продовжувати долучати дітей до джерел народної культури, ознайомлювати з народним декоративно-ужитковим мистецтвом. Вправляти в розташуванні візерунка на прямокутній формі й доборанні кольорів за власним бажанням. Розвивати творчу ініціативу. Виховувати самостійність, охайність.

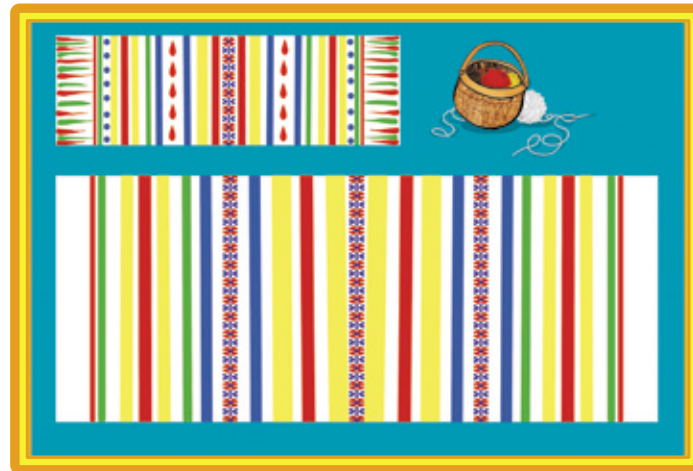
ОБЛАДНАННЯ

Фарби на вибір дитини, пензель №8, вода для миття пензля, серветки, ганчірочки. Додатки до заняття №3. Фартушок або балахон художника.

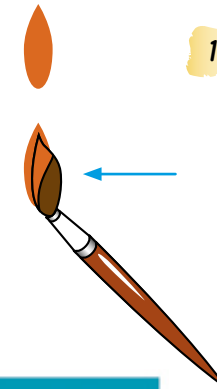
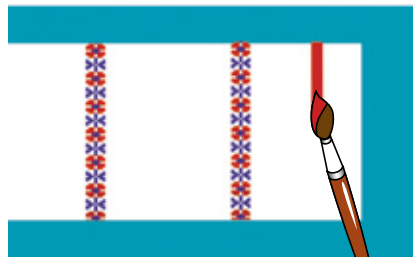
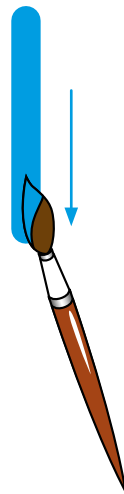
ПІДГОТОВЧА РОБОТА

Організація виставки рушників. Розглядання візерунків на них. Бесіда за темою.

УКРАЇНСЬКИЙ РУШНИЧОК

Варіанти малювання

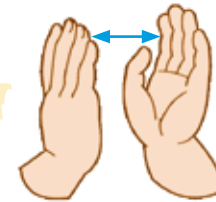
ХУДОЖНЕ СЛОВО

Вікторія Адамова

Рушничок

Ой, рушник, рушничок,
Кольорова доріжка.
Ой, рушник, рушничок,
Вже стомилися ніжки.
Ой, рушник, рушничок,
Поле стелиться нитка.
Ой, рушник, рушничок,
Я маленька, як квітка,
Я маленька, як квітка.

1

2

ПАЛЬЧИКОВА ГІМНАСТИКА

1. Чок, чок, чок, чок,
Є у киці рушничок.
(Плескати в долоньки.)
2. Рушничок пухнастий,
М'якенький, смугастий.
(Переплести пальчики
в «замок», похитувати
кистями рук.)

Заняття №4

МЕТА

Знайомити дітей з жанром мистецтва — пейзажем. Учити зображувати дерева за допомогою техніки друкування опалими листочками, на які нанесена фарба з боку прожилок; передавати настрої осінньої природи. Вправляти у створенні художніх образів із використанням відомих прийомів. Розвивати творчу ініціативу, спонукати до експериментування з матеріалами, інструментами.

ОБЛАДНАННЯ

Фарби на вибір дитини, пензель №6—8, воскові олівці, фломастери, маркери, вода для миття пензля, серветки, ганчірочки. Опале листя. Додатки до заняття №4. Фартушок або балахон художника.

ПІДГОТОВЧА РОБОТА

Розглядання під час прогулянки осінніх дерев, збирання опалого листя. Бесіда про те, як барви осінньої природи впливають на наш настрій. На цьому занятті доцільним є використання техніки друкування фарбою різних кольорів зі шматка паперу.

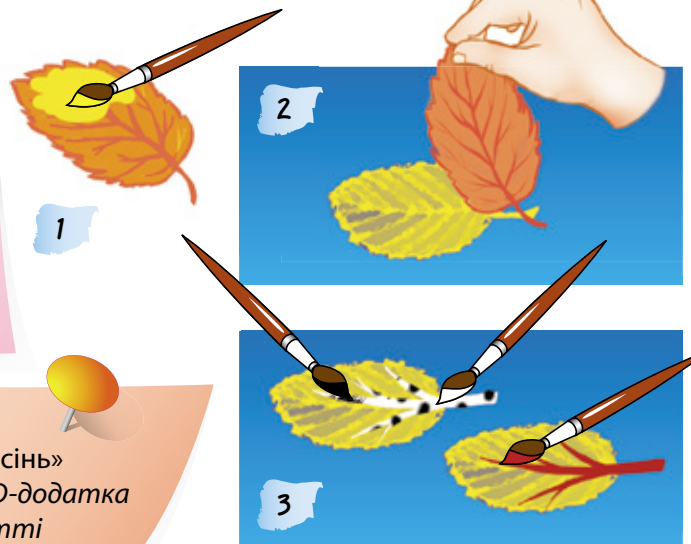
МУЗИЧНИЙ СУПРОВОД

Фрагменти скрипкового концерту «Осінь» із циклу «Пори року» А. Вівальді з CD-додатка до хрестоматії «Художнє слово у житті дитини. Старший дошкільний вік».

ОСІННІЙ ПЕЙЗАЖ

Послідовність виконання

ХУДОЖНЄ СЛОВО ТА ПАЛЬЧИКОВА ГІМНАСТИКА

Яків Щоголів

Осінь

Висне небо синє,
синє, та не те;
світить, та не гріє
сонце золоте.

(Підняти догори схрещені руки
з широко розведеними пальчи-
ками.)

Темная діброва
стихла і мовчить;
листя пожовтіле
з дерева летить.

(Різко струшувати руками.)

Хоч би де замріла
квіточка одна;
тільки й червоніє,
що горобина.

(Ворушити пальчиками.)

Здалека під небом,
В вирій летячи,
Голосно курличуть
Журавлів ключі.

(Підняти руки догори, плавно
похитувати ними.)

Заняття №5

МЕТА

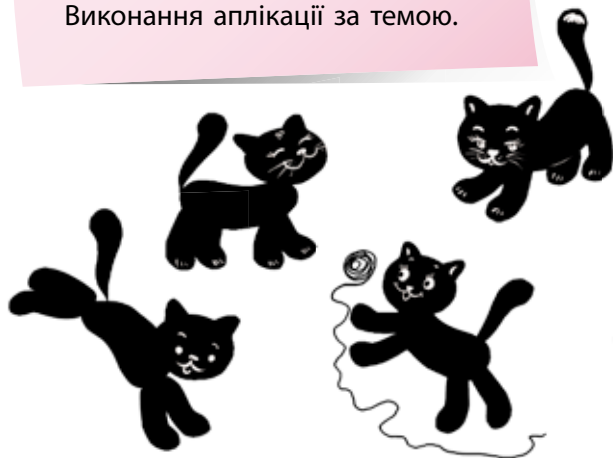
Знакомити дітей із анімалістичним жанром. Вправляти у малюванні кошеняти. Розвивати пам'ять, уважність, творче мислення. Виховувати любов до тварин.

ОБЛАДНАННЯ

Іграшка кошеня, фарби на вибір дитини, пензель №6—8, вода для миття пензля, ватні палички, серветки, ганчірочки. Додатки до заняття №5. Фартушок або балахон художника.

ПІДГОТОВЧА РОБОТА

Розглядання іграшкового кошеня, малюнків та фото кошенят. Виконання аплікації за темою.

КОШЕНЯ

Послідовність виконання

ХУДОЖНЄ СЛОВО

Платон Воронько

Кошеня

Засмутилось кошеня —
Треба в школу йти щодня.
І прикинулось умити,
Що у нього хвіст болить.

Довго думав баранець
І промовив, як мудрець:
— Це хвороба не проста,
Треба різати хвоста.

Кошеня кричить: «Ніколи!
Краще я піду до школи!»

ВИСТАВА ПАЛЬЧИКОВОГО ТЕАТРУ

Ходить кішка тишком-нишком,
Бо у нірці — сіра мишка.
Мишка ходить тишком-нишком,
Бо почує хитра кішка!
(Див. матеріали в кінці альбому.)

Заняття №6

МЕТА

Учити малювати птахів із різним положенням тулуба, хвоста, голови. Вправляти у малюванні контуру пташок фарбою, передаванні їхньої форми, розміру пропорцій. Виховувати дбайливе ставлення до птахів, усього живого на Землі.

ОБЛАДНАННЯ

Фарби на вибір дитини, воскові олівці, фломастери, маркери, пензель №6—8, вода для миття пензля, серветки, ганчірочки. Додатки до заняття №6. Фартушок або балахон художника.

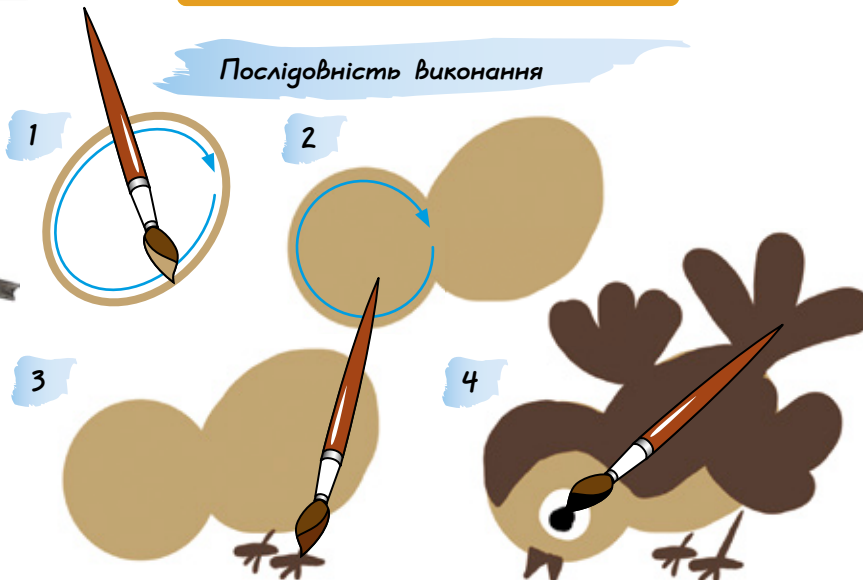
ПІДГОТОВЧА РОБОТА

Розглядання зображень птахів, бесіда про будову їхнього тіла. Ліплення чи аплікація за темою.

ПІДГОДОВУЄМО ПТАХІВ

Послідовність виконання

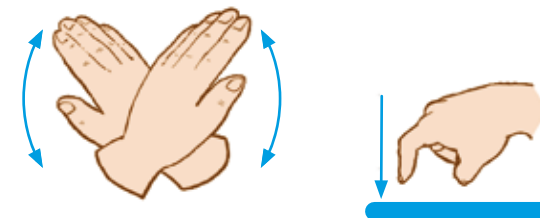

ХУДОЖНЕ СЛОВО

Анатолій Камінчук

Годівнички

Я ладнаю годівнички
Для горобчика й синички,
Для малого снігурця
Крихт насиплю і пшонця.
Прилітайте, друзі милі,
Не лякайтесь заметілі!

1

2

ПАЛЬЧИКОВА ГІМНАСТИКА

1. До нас пташка прилетіла
Та на годівничку сіла.
(Показувати руками,
як летить пташка.)
2. Зернят поклювала,
«Дякую!» — сказала.
(Стукати пальчиком
по столу.)

Заняття №7

МЕТА

Знакомити дітей з жанром живопису — натюрмортом. Учити дітей малювати натюрморт з природи; малювати контур листя та робити заливку двома-трьома фарбами. Заохочувати проводити досліди з отримання різних кольорів та їхніх відтінків. Вправляти у малюванні хвилястих, ламаних ліній олівцем. Розвивати дрібну моторику. Викликати цікавість до творчої роботи, любов до природи.

ОБЛАДНАННЯ

Фарби та пензлі на вибір дитини, олівці, палітра, вода для миття пензлів, серветки, ганчірочки. Додатки до заняття №7. Фартушок або балахон художника.

ПІДГОТОВЧА РОБОТА

Збирання опалих листочків під час прогулянки, розглядання репродукцій натюрмортів, перегляд м/ф «Осінні кораблі». На цьому занятті дітям доцільно запропонувати малювати контури листя клена, обводячи власну долоньку.

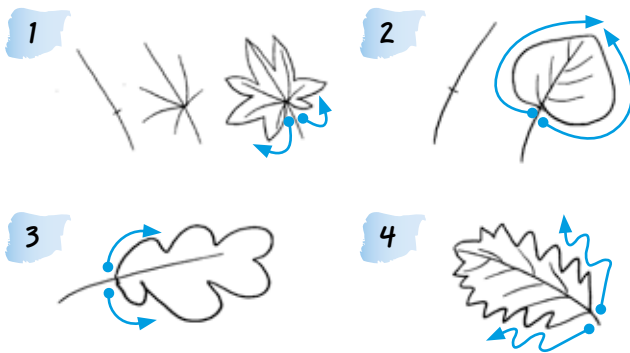
МУЗИЧНИЙ СУПРОВІД

Фрагменти скрипкового концерту «Осінь» із циклу «Пори року» А. Вівальді з CD-додатка до хрестоматії «Художнє слово у житті дитини. Старший дошкільний вік».

ОСІННІЙ НАТЮРМОРТ

Техніка виконання

ХУДОЖНЄ СЛОВО

Марія Хоросницька

Осінь

Нарядилась осінь
В дороге намисто,
Золоте волосся
Розплела над містом.
Кольорові фарби
Вийняла з кишені
І малює осінь
Жовтим по зеленім.
Здогадатись можна
В парку по деревах:
Є червона фарба
В неї і рожева...
Ще й відтінків різних
Безліч осінь має,
А стрункі ялини
Боком обминає...

ПАЛЬЧИКОВА ГІМНАСТИКА

Одяглись дерева в шати.
(Підняти руки догори,
ворушити пальчиками.)
Й почали усіх питати:
Хто нас так розмалював?
Листя хто розфарбував?
(Похитувати піднятими
руками.)

Заняття №8

МЕТА

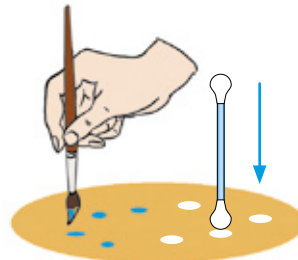
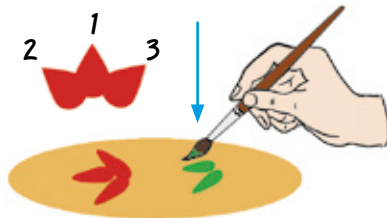
Знайомити дітей з декоративно-ужитковим жанром живопису. Вправляти в техніці відтворення декоративних елементів (ліній, крапок, мазків) на прямокутній формі. Розвивати уяву, заохочувати до дослідницької діяльності.

ОБЛАДНАННЯ

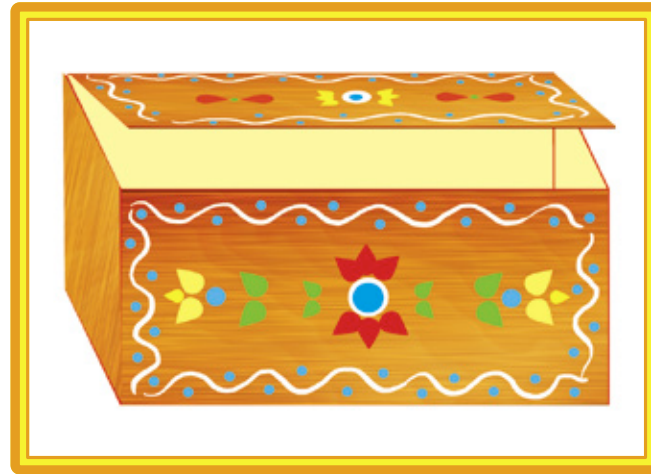
Фарби на вибір дитини, пензель №6—8, вода для миття пензля, ватні палички, серветки, ганчірочки. Додатки до заняття №8. Фартушок або балахон художника.

ПІДГОТОВЧА РОБОТА

Розглядання зразків декоративно-ужиткового мистецтва з деревини (скрині, тарелі тощо). Бесіда за темою. Вправи з малювання елементів розпису.

СКРИНЬКА, ДЕ ЖИВЕ ДОБРО

Варіанти малювання

1

ХУДОЖНЄ СЛОВО

Наталія Май

Добрим будь

Дощ умив усе довкола,
полив квіти голубі.
Не жалій добра ніколи,
все повернеться тобі.

Приспів:

Добрим будь, добрим будь,
Вирушай з добром у путь
Добрим будь, добрим будь,
Посміхнутись не забудь.

<...> Не кажи лихого слова
І слабкого захисти.

Не жалій добра ніколи,
все повернеться в житті.

ПАЛЬЧИКОВА ГІМНАСТИКА

1. Ішов котик по вулиці,
Ніс кілечка в скриньці.
(«Ходити» пальчиками по столу.)
2. Одне — мамі-кицюні,
Друге — доні манюній.
(З'єднати вказівний та великий пальчики — утворити «кільця».)

Заняття №9

МЕТА

Продовжувати знайомити з жанром мистецтва — пейзажем. Дати поняття перспективи (щоб об'єкт сприймався великим, треба намалювати його на передньому плані, а щоб сприймався меншим — на задньому). Заохочувати створювати художні образи, передавати настрій осінньої природи. Розвивати творчу ініціативу, спонукати до експериментування.

ОБЛАДНАННЯ

Фарби на вибір дитини, пензель №6—8, вода для миття пензля, серветки, ганчірочки. Додатки до заняття №9. Фартушок або балахон художника.

ПІДГОТОВЧА РОБОТА

Розглядання дерев під час прогулянки, бесіда про їхні спільні та відмінні риси.

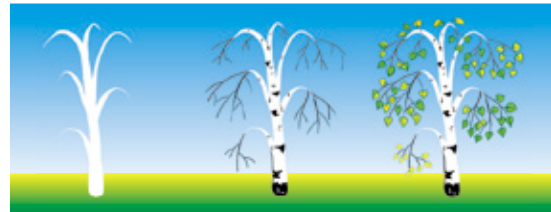
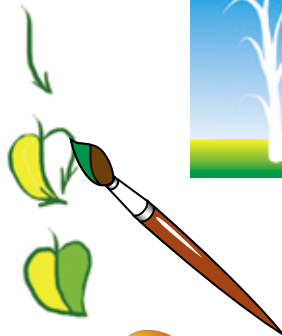
МУЗИЧНИЙ СУПРОВІД

Фрагменти скрипкового концерту «Осінь» із циклу «Пори року» А. Вівальді з CD-додатка до хрестоматії «Художнє слово у житті дитини. Старший дошкільний вік».

ФАРБИ ОСЕНІ

Техніка виконання

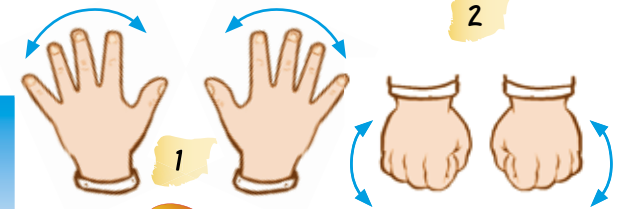

ХУДОЖНЄ СЛОВО

Валентин Бичко

Осінь

Непомітно з'явилася осінь —
День коротшим стає щодоби.
Глянь, берізки — уже златокосі,
І в дубів багряніють чуби.
Вже у теплі краї відлетіли
Сонцелюби — дзвінки журавлі,
Не страшні їм тепер заметілі
На далекій південній землі.

ПАЛЬЧИКОВА ГІМНАСТИКА

1. Вітер дерево гойдає —
Гойда! Гойда!
Гілочки дерев згинає —
Гойда! Гойда!
(Підняти руки догори, похитувати ними з боку в бік.)
2. Гілочки рівненькі
Й гілочки кривенькі.
(Опустити руки, стиснути та розтискати кулачки.)

Заняття № 10

ЯК БІЛОЧКА ДО ЗИМИ ГОТУЄТЬСЯ

МЕТА

Учити дітей створювати сюжетне зображення на тонованому папері, передавати в малюнку характерну позу білки, що сидить на гілці. Закріплювати уявлення про колір, форму, композицію. Розвивати почуття пропорції. Виховувати дбайливе ставлення до природи, до усього живого на Землі.

ОБЛАДНАННЯ

Акварель, гуаш, пензель № 6—8, воскові олівці, фломастери, маркери, вода для миття пензля, серветки, ганчірочки. Додатки до заняття № 10. Фартушок або балахон художника.

ПІДГОТОВЧА РОБОТА

Бесіда про білочку та розглядання її зображень в енциклопедіях. Усний опис білочки.

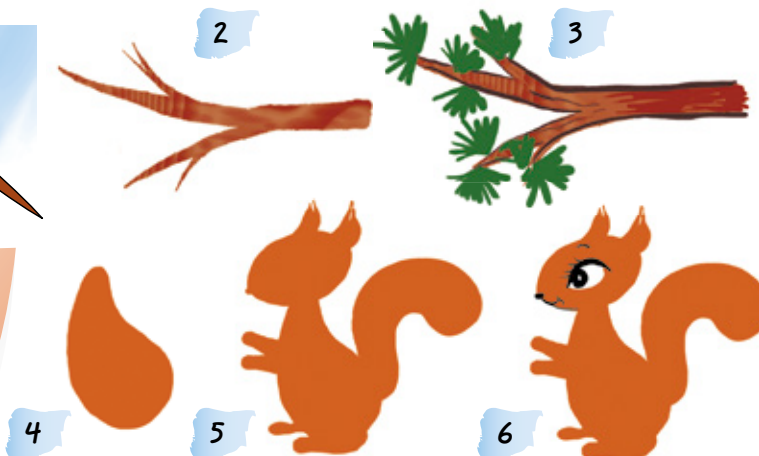

МУЗИЧНИЙ СУПРОВІД

«Пісня білочки» (муз. В. Шайнського, сл. М. Пляцковського) з CD-додатка до хрестоматії «Художнє слово у житті дитини. Старший дошкільний вік».

Послідовність виконання

ХУДОЖНЄ СЛОВО

Ліна Костенко

Білочка восени

На гіллячках, на тоненьких,
Поки день ще не погас,
Сироїжки та опеньки
Білка сушить про запас.

Так нашпилює охайно,
Так їх тулить на сосні
І міркує: а нехай-но
Ще побудуть тут мені!

Поки дні іще хороші,
Поки є іще тепло,
А як випадуть пороші,
Заберу їх у дупло.

Буде холодно надворі,
Сніг посиплеться з дубів,
Буде в мене у коморі
Ціла в'язочка грибів!

Але білочці не спиться.
Дятел тукає: тук-тук!
Щоб не вкрала їх лисиця
Або хитрий бурундук.

ПАЛЬЧИКОВА ГІМНАСТИКА

Білченя веселе скаче,
Вгору-вниз, неначе м'ячик,
(«Бігати» пальчиками по столу.)

З гілочки на гілку стриб
І в дупло сховало гриб!
(Ритмічно стискати та роз-
тискати кулачки.)

Заняття № 11

МЕТА

Закріплювати уявлення про колір і форму, про емоційне та образне значення різних ліній, вправляти в техніці їх відтворення. Звертати увагу дітей на розміри об'єктів і композицію малюнка. Розвивати фантазію, емоційну та зорову чутливість, здатність радіти розмаїттю барв. Виховувати любов до природи, інтерес до малювання.

ОБЛАДНАННЯ

Акварель, пензель №6—8, вода для миття пензля, серветки, ганчірочки. Додатки до заняття №11. Фартушок або балахон художника.

ПІДГОТОВЧА РОБОТА

Розглядання кольору неба в дощовий день. Бесіда про кольори та їхні відтінки, про те, що колір буває теплий, холодний, сумний, тривожний.

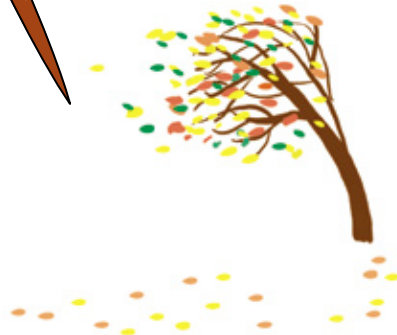
МУЗИЧНИЙ СУПРОВІД

Пісня «Кап-кап, дощик» (муз. і сл. О. Рудика) з CD-додатка до хрестоматії «Художнє слово у житті дитини. Старший дошкільний вік».

ДОЩ ІДЕ – РОСТУТЬ ГРИБИ

Техніка малювання

ХУДОЖНЄ СЛОВО ТА ПАЛЬЧИКОВА ГІМНАСТИКА

Наталія Забіла

Маслючок

Маслючок-малючок
в капелюшку темнім —
між соснових колючок
виткнувся з землиці.

(З'єднати пальчики рук над головою.)

І, неначебто крізь пліт,
з подивом приємним
погляда собі на світ
з-під м'якої глици.

(Затулити обличчя долоньками,
дивитися крізь пальчики.)

Ось цвіте в ясній красі
квіточка осіння,
скаче зайчик в соснячок,
лізе жук яскравий...

(«Ходити» пальчиками по столу.)

Ось відбилось у росі
сонячне проміння...
Все це бачить маслючок,
все йому цікаво!

(Плескати в долоньки.)

Заняття № 12

ПРОЩАННЯ З ЧАРІВНИЦЕЮ-ОСІННЮ

МЕТА

Вправляти у малюванні пейзажу, створенні виразного художнього образу осені різними засобами, у передачі перспективи, отриманні нових відтінків змішуванням фарб. Розвивати почуття кольору, форми, композиції.

ОБЛАДНАННЯ

Фарба гуаш різних кольорів на вибір дитини, акварельні фарби, воскова крейда, пензлі круглі та щетинні, палітра, вода для миття пензлів, серветки, ганчірочки. Додатки до заняття № 12. Фартушок або балахон художника.

ПІДГОТОВЧА РОБОТА

Спостереження у природі. Розглядання репродукцій картин С. Шишка «Осінь над Дніпром», Й. Бокшая «Осінь. Радванський ліс», Т. Яблонської «Осінь у парку».

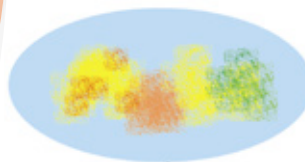
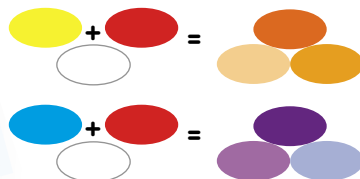

МУЗИЧНИЙ СУПРОВІД

П'єса «Жовтень. Осіння пісня» із циклу фортепіанних п'єс «Пори року» П. Чайковського з CD-додатка до хрестоматії «Художнє слово у житті дитини. Старший дошкільний вік».

Техніка виконання

ХУДОЖНЄ СЛОВО

Катерина Перелісна

Золота осінь

В парках і садочках
На доріжки й трави
Падають листочки
Буро-золотаві.
Де не глянь, навколо
Килим кольористий,
Віти напівголі
Й небо синє, чисте.
Метушні немає,
Тиша й прохолода —
Осінь золотая
Тихо, ніжно ходить.

ПАЛЬЧИКОВА ГІМНАСТИКА

Дмитро Павличко

Осінь

Небеса прозорі,
Мов глибінь ріки.
(Підняти руки догори, пальчики розкрити і поворушити ними.)
Падають, як зорі,
З явора листки.
(Опустити руки, струснути ними.)
А над полем нитка
Дзвонить, як струна,
(Руками ніби розтягувати нитку.)
Зажурилась квітка —
Чує сніг вона.
(Притулити одна до одної долоньки з розкритими пальчиками.)

Заняття № 13

МЕТА

Удосконалювати образотворчі вміння: продовжувати вчити передавати форму зображуваних об'єктів, їх характерні ознаки, пропорції й взаємне розміщення частин, заповнювати зображенням увесь простір аркуша. Викликати емоційне ставлення до зображуваного. Виховувати інтерес до народної творчості, охайність, упевненість.

ОБЛАДНАННЯ

Фарби на вибір дитини, воскові олівці, фломастери, маркери, пензель №6—10, вода для миття пензля, серветки, ганчірочки. Олівці або фломастери для малювання деталей. Додатки до заняття № 13. Фартушок або балахон художника.

ПІДГОТОВЧА РОБОТА

Читання казки «Солом'яний бичок», обговорення сюжету, розглядання ілюстрацій.

МАЛЮЮ КАЗОЧКУ «СОЛОМ'ЯНИЙ БИЧОК»

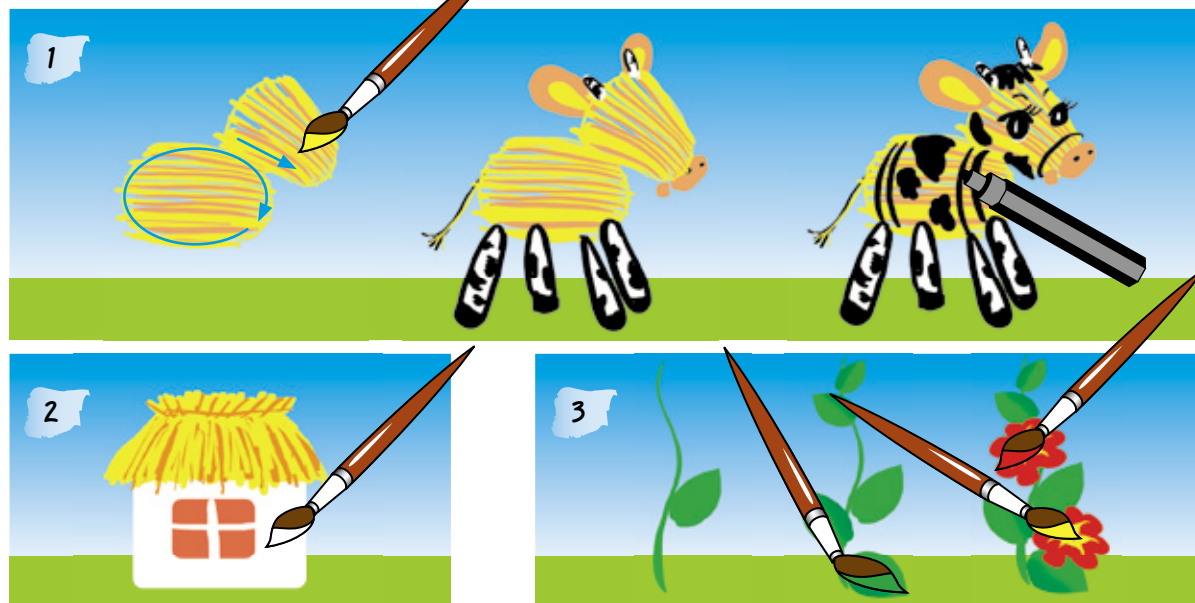
ХУДОЖНЄ СЛОВО ТА ПАЛЬЧИКОВА ГІМНАСТИКА

Я бичок-третячок,
Півбока луплений,
(Взяти руки в боки, похитуватися.)

За три копи куплений.
Тупу-тупу ніжками,
(Стукати одним кулачком об другий.)

Сколю тебе ріжками,
Забуцаю, забуцаю!
(Робити «козу» вказівним та середнім пальчиками руки.)

Послідовність виконання

Заняття № 14

МЕТА

Закріплювати елементарні уявлення про жанр «пейзаж». Удосконалювати техніку володіння пензлем. Вправляти в малюванні тонких ліній кінчиком пензля, широких ліній прикладанням пензля плиском, гілок ялинки широкими мазками. Виховувати інтерес до творчої діяльності, бажання створювати власні художні образи.

ОБЛАДНАННЯ

Фарби на вибір дитини, воскові олівці, фломастери, маркери, пензель № 6—8, вода для миття пензля, серветки, ганчірочки. Додатки до заняття № 14. Фартушок або балахон художника.

ПІДГОТОВЧА РОБОТА

Ознайомлення із репродукціями картин зимової тематики.

ЗИМОВИЙ ПЕЙЗАЖ

Послідовність виконання

1

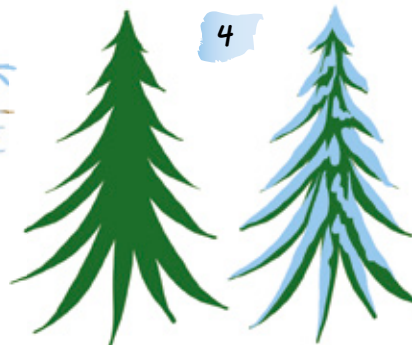
2

3

4

ХУДОЖНЄ СЛОВО

Оксана Сенатович

Веселий сніг

Падав сніг, падав сніг —
Для усіх,

усіх,

усіх:

І дорослих, і малих,

І веселих, і сумних.

Всім, хто гордо носив ніс,

Він тихцем сів на ніс.

А роззявив, як на сміх,

Залетів до рота сніг.

Вереді за комір вліз

І довів його до сліз.

А веселі грали в сніжки —

Сніг сів на усмішки

І сміявся з усіма:

— Ой зима,

зима,

зима!

ПАЛЬЧИКОВА ГІМНАСТИКА

Сипле, сипле сніг-сніжок,
Наш засипав поріжок,
(«Бігати» пальчиками по столу.)

Нумо візьмемо лопати,
Сніг будемо відкидати!
(Імітувати відкидання снігу.)

Заняття № 15

МЕТА

Учити декорувати хустинку різноманітними орнаментами холодної кольорової гами. Вправляти у малюванні хвилястих, обвідних ліній, заповненні простору квадрата візерунком, накладанні однієї фарби на іншу. Розвивати естетичні почуття. Виховувати охайність.

ОБЛАДНАННЯ

Фарби контрастних кольорів на вибір дитини, пензель № 8, вода для миття пензля, серветки, ганчірочки. Додатки до заняття № 15. Фартушок або балахон художника.

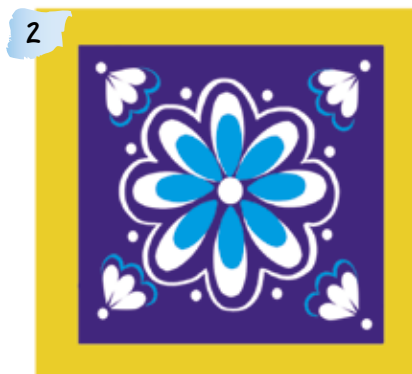
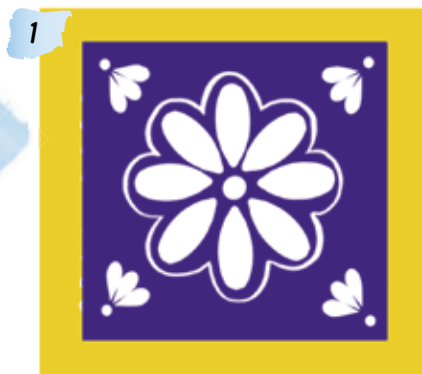
ПІДГОТОВЧА РОБОТА

Розглядання вишиваних хустин або їх зображень. Бесіда про види орнаментів та кольорові гами.

ХУСТИНКА ДЛЯ МАТІНКИ ЗИМИ

Техніка виконання

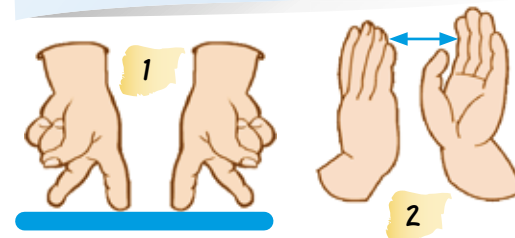

ХУДОЖНЄ СЛОВО ТА ПАЛЬЧИКОВА ГІМНАСТИКА

Любов Забашта

Зимонька

1. Зимонько, голубонько
В білім козушку,
Любимо ми бігати
По твоїм сніжку.
(«Бігати» пальчиками
по столу.)
2. Всім рум'яниш личенька
Ти о цій порі
І ладнаєш ковзанки
В нашому дворі.
(Плескати в долоньки.)

Заняття № 16

МЕТА

Учити малювати зимовий пейзаж з будинком у перспективі, відтворювати стан неба в темну пору доби, передавати у малюнку власні емоції. Вправляти у тонуванні паперу, використанні техніки малювання аквареллю по-мокрому, набиванні «сухим» пензликом. Розвивати загальну та дрібну моторику. Виховувати самостійність у роботі. Викликати позитивні емоції від процесу малювання.

ОБЛАДНАННЯ

Альбомний аркуш, акварель, пензель №6—8, жорсткий пензлик для клею, вода для миття пензля, серветки, ганчірочки. Фартушок або балахон художника.

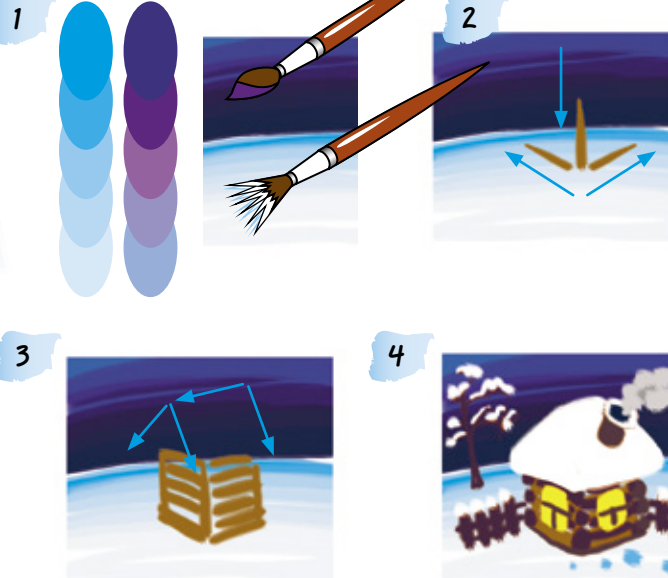
ПІДГОТОВЧА РОБОТА

Читання казки В. Сухомлинського «Як зайчик взимку грівся проти місяця». Розглядання репродукцій картин зимової тематики (П. Левченко, «Село взимку. Глухомань»; К. Трутовський, «Колядки в Малоросії»).

ЗИМОВИЙ ВЕЧІР

Послідовність виконання

ХУДОЖНЕ СЛОВО ТА ПАЛЬЧИКОВА ГІМНАСТИКА

Богдан Лепкий

Зимою

1. Сипле, сипле сніг,
Криє переліг,
Білим килимом лягає
Аж під наш поріг.
(Стукати пальчиком однієї
руки по долоньці другої.)
2. Легкий білий пух,
Наче той кожух,
Криє землю, щоб не знала
Стужі й завірюх.
(Виконувати змахи руками.)
3. Тишина кругом.
Спи спокійним сном,
Заки збудишся весною
З рутяним вінком.
(Підкласти долоньки
під щоку.)

Заняття № 17

МЕТА

Вправляти у створенні ілюстрацій за мотивом української народної казки («Лисичка-сестричка та вовк-панібрат»), зображенні головних персонажів. Розвивати фантазію. Виховувати інтерес до творчої діяльності, бажання створювати власні художні образи.

ОБЛАДНАННЯ

Фарби на вибір дитини, пензель № 8, вода для миття пензля, серветки, ганчірочки. Додатки до заняття № 17. Фартушок або балахон художника.

ПІДГОТОВЧА РОБОТА

Читання казки «Лисичка-сестричка та вовк-панібрат», бесіда за її змістом, розглядання ілюстрацій. Проведення вистави пальчикового театру (див. матеріали у кінці альбому).

ЛИСИЧКА-СЕСТРИЧКА ТА ВОВК-ПАНІБРАТ

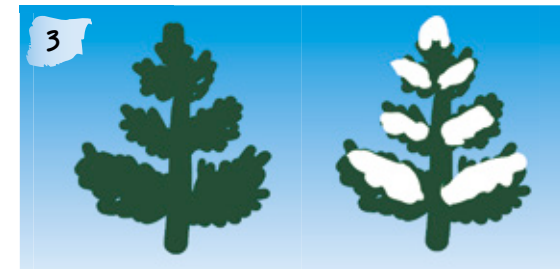
Послідовність виконання

2

3

ХУДОЖНЕ СЛОВО
ТА ПАЛЬЧИКОВА ГІМНАСТИКА

Тамара Коломієць

Снігова казка

Усе засипав білий сніг,
А з ним — одлига на поріг.
А ми в дворі, де я живу,
Зліпили казку лісову.

Ось ведмідь — товстий дивак —
Сніжку пробує на смак.
Ось вовчисько-м'ясолюб
Зирить — взяти кого на зуб...

Ось лисичка-гостровуха
Гороб'ячий щебет слуха.
Ось зайчиська куцохвості
Всіх запрошують у гості.

А оце — сніговик,
В цілім світі мандрівник.
В капелях його вберем,
Буде в нас він казкарем!

(Діти самостійно вигадують
рухи за змістом вірша.)

Заняття № 18

ДІДУСЬ МОРОЗ ТА СНІГУРОНЬКА

МЕТА

Удосконалювати вміння малювати фігуру людини. Закріплювати вміння створювати і передавати особливості образів. Учити правильно добирати кольори для костюмів Снігуроньки та Діда Мороза, розвивати навички одержувати потрібні кольори та їх відтінки шляхом змішування фарб. Виховувати охайність.

ОБЛАДНАННЯ

Гуаш білого, червоного, жовтого, синього кольорів, пензель №6—8, вода для миття пензля, серветки, ганчірочки. Додатки до заняття № 18. Фартушок або балахон художника.

ПІДГОТОВЧА РОБОТА

Підготовка до вистави (див. матеріали для пальчикового театру в кінці альбому.)

Послідовність виконання

ХУДОЖНЄ СЛОВО
ТА ПАЛЬЧИКОВА ГІМНАСТИКА

Катерина Перелісна

Для потішечки

Попід вікнами Мороз
Ходить-щулиться,
То загляне у садок,
То на вулицю:
— Де ж це дітоньки малі
Поховалися,
Та невже ж вони мене
Ізлякалися?
Я ж їм шкоди не зроблю
Анітрішечки,
Тільки носика вщипну
Для потішечки!

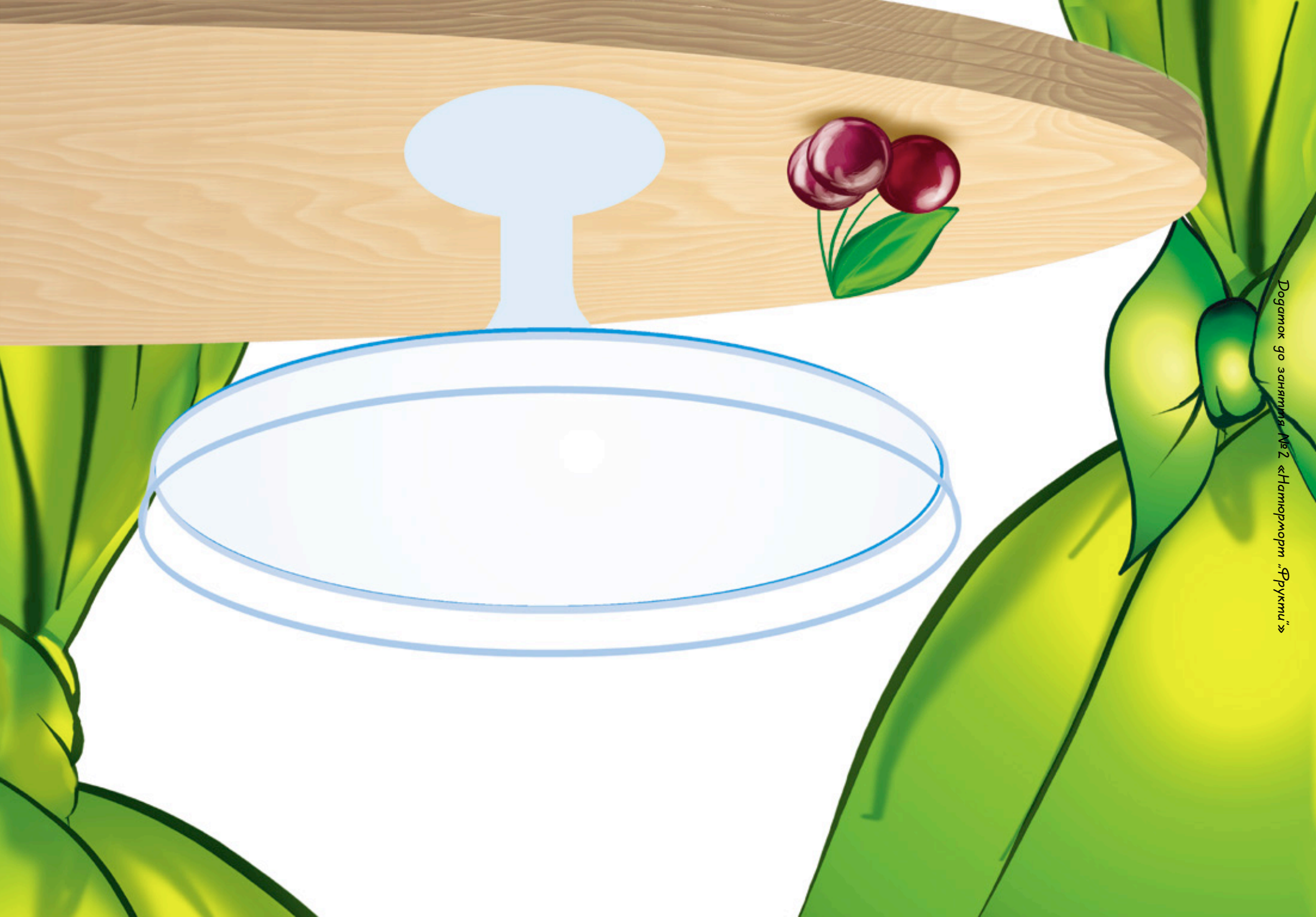
(Діти самостійно вигадують рухи за змістом вірша.)

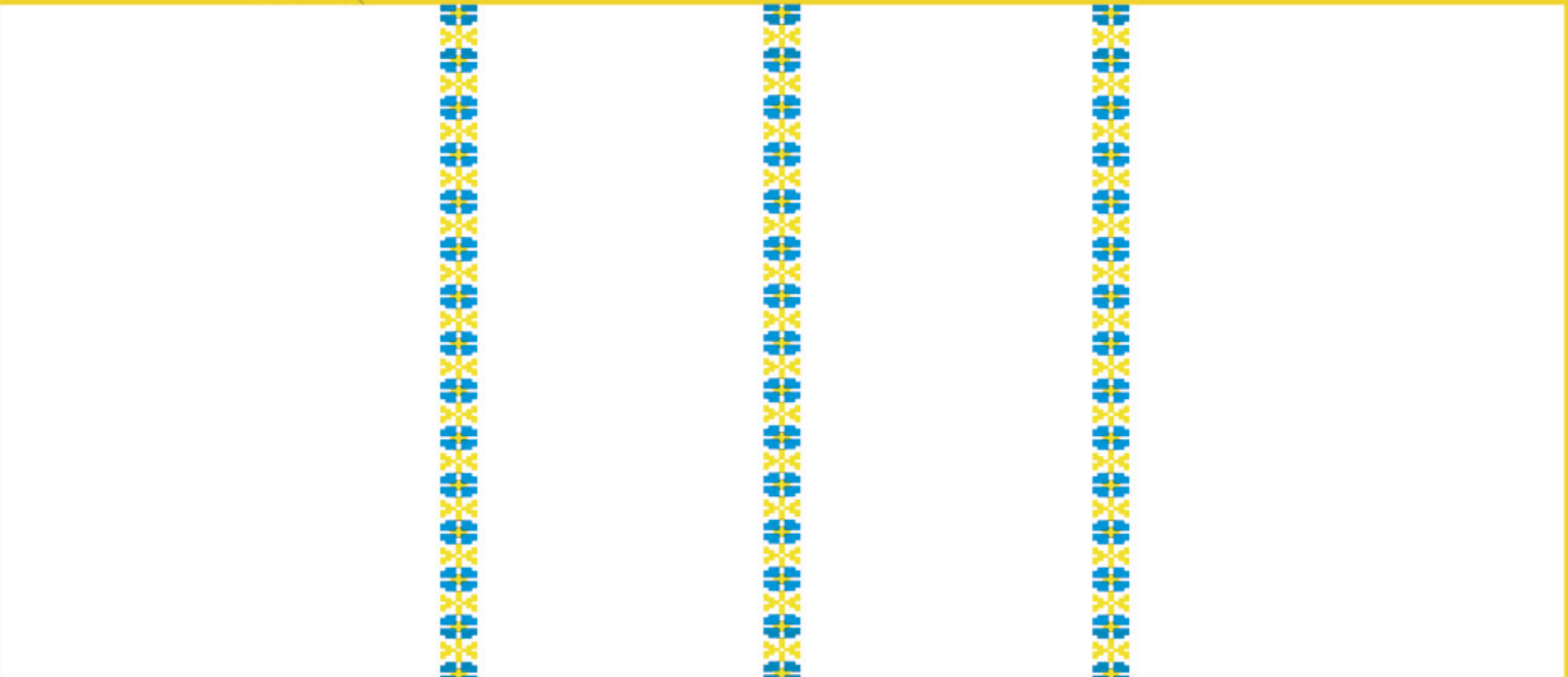

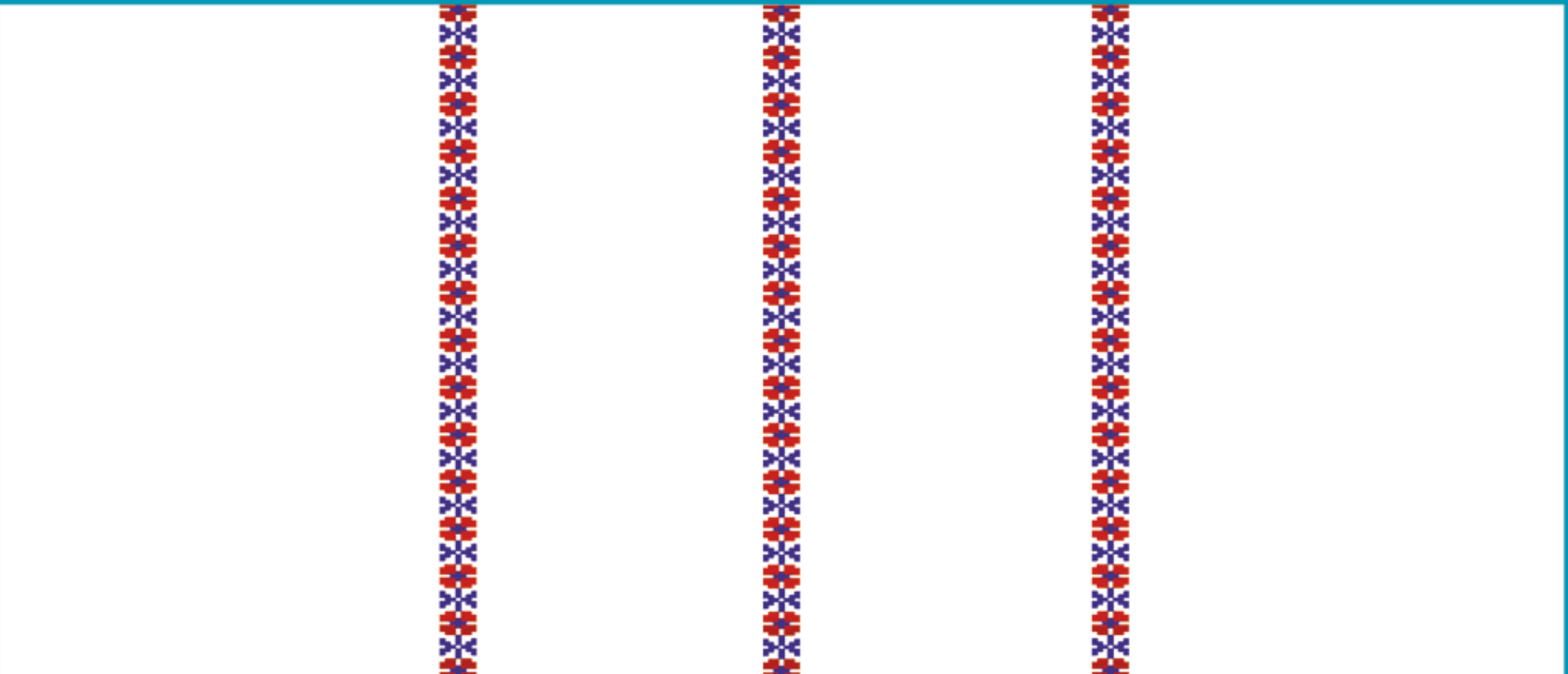

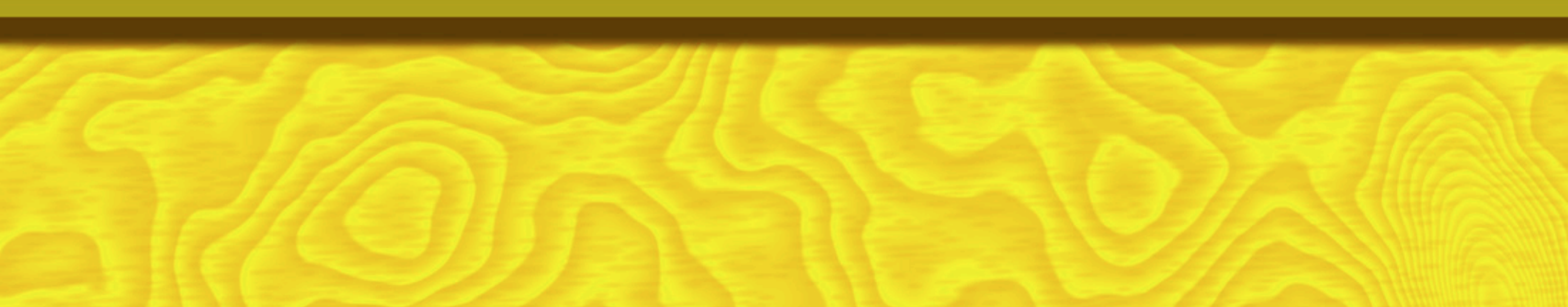

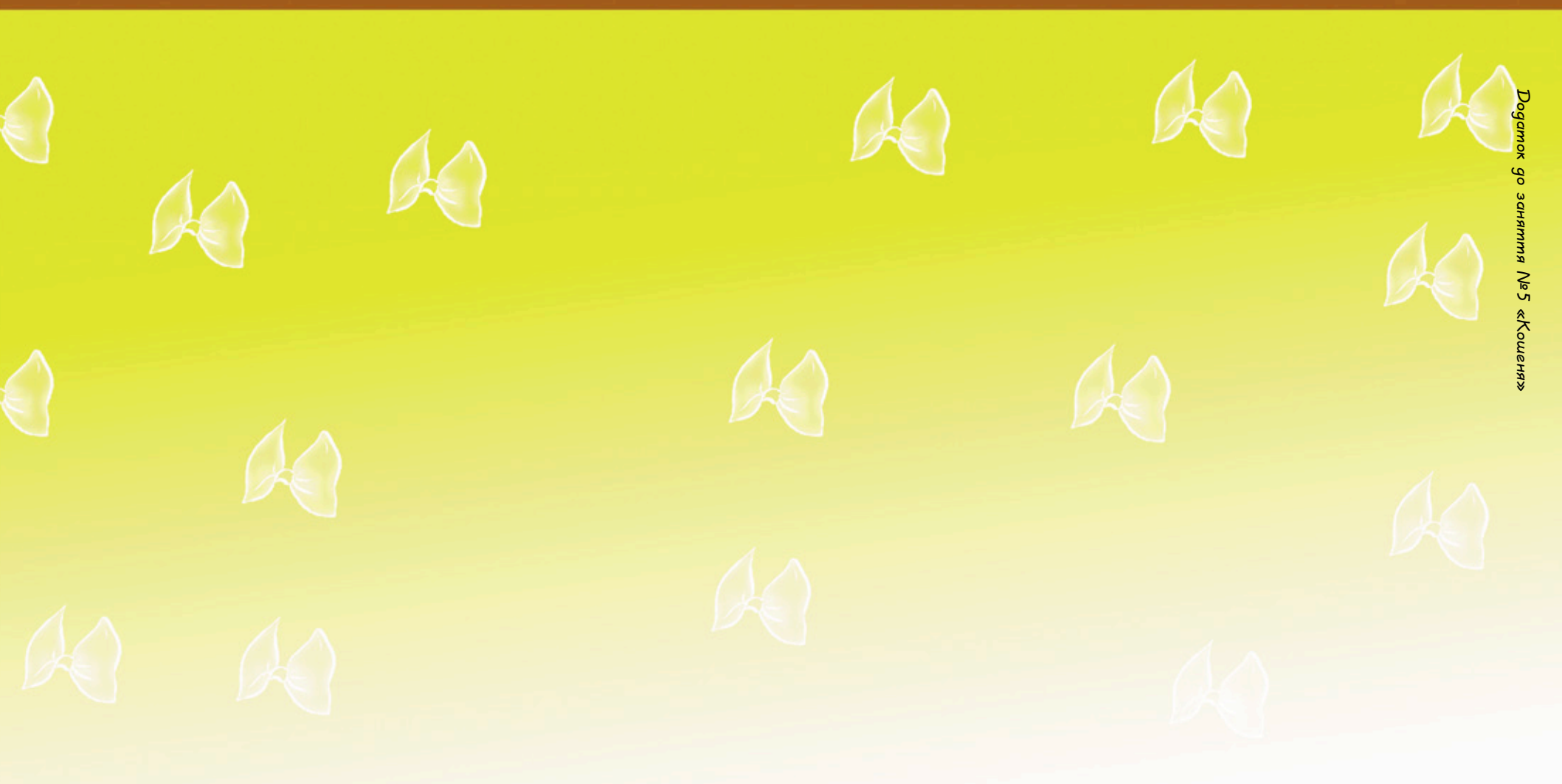
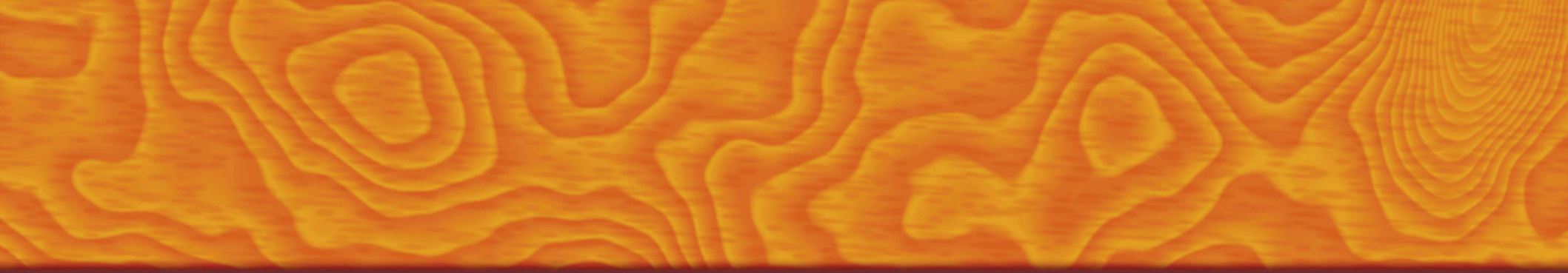

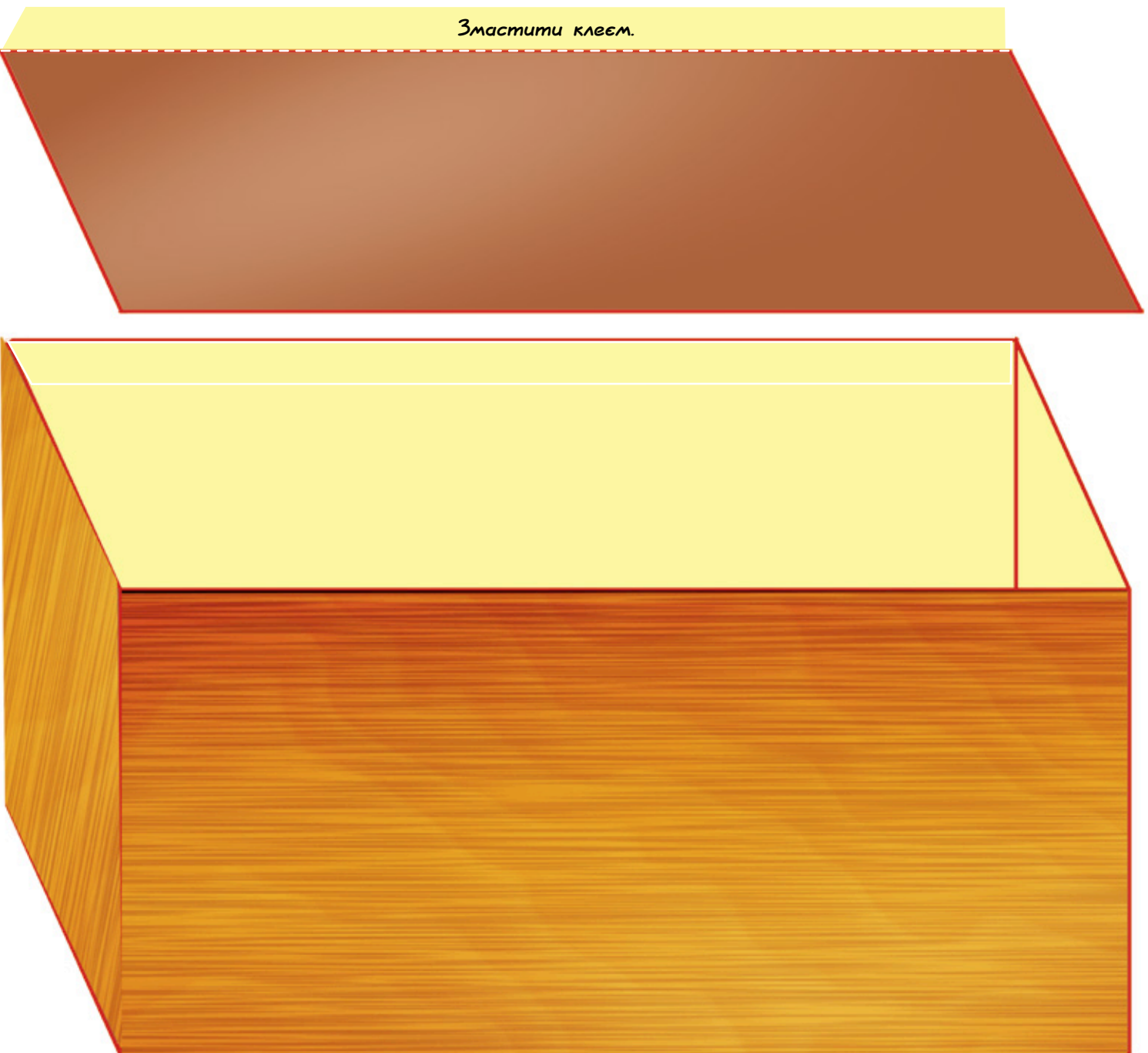

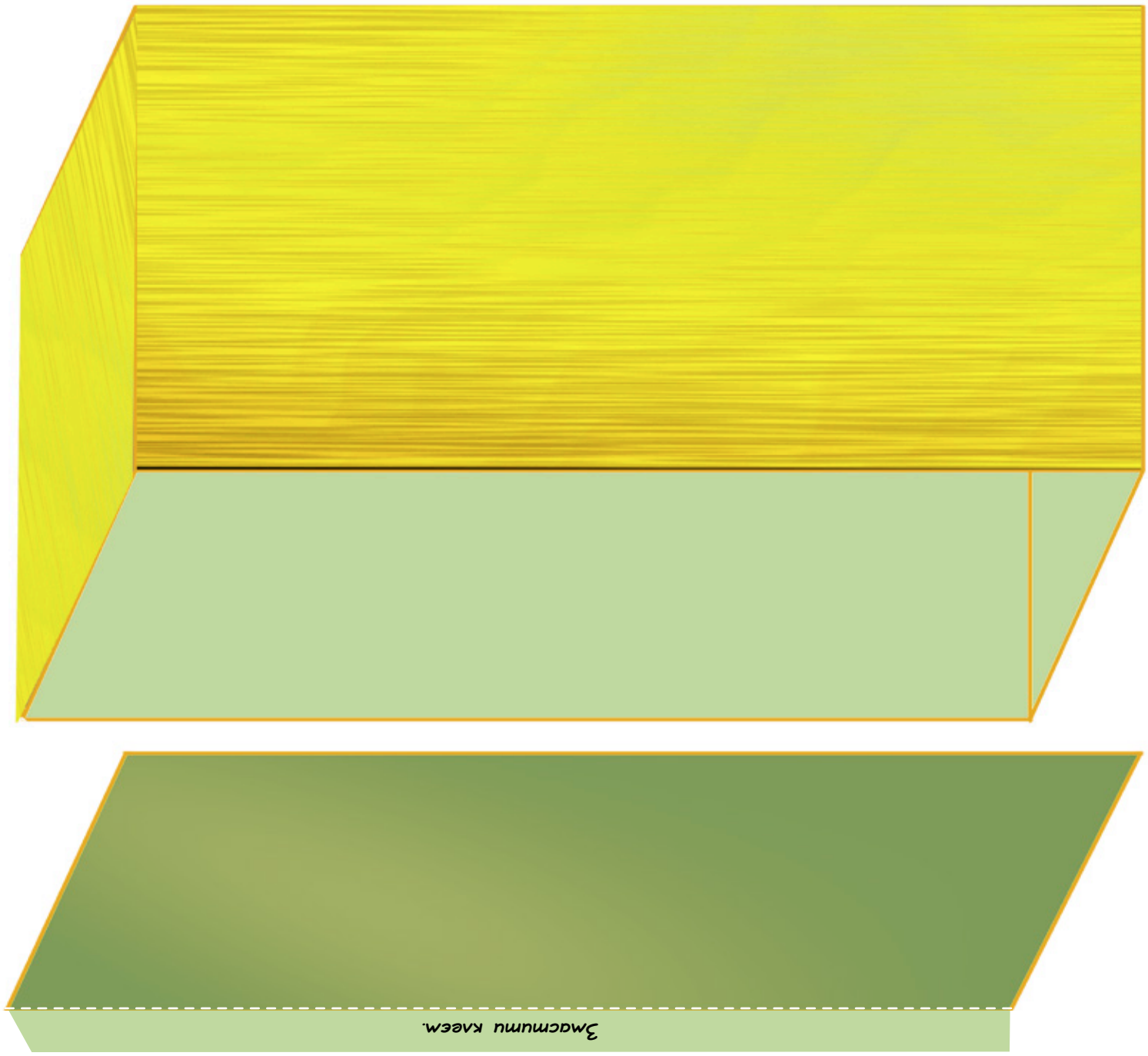

Зігнути по пунктирній лінії, змастити клеєм та приклеїти кришку до скриньки.

Зігнути по пунктирній лінії, змастити клеєм та приклеїти кришку до скриньки.

Додаток до збірника № 10 «К. Сивчица до зими сончується»

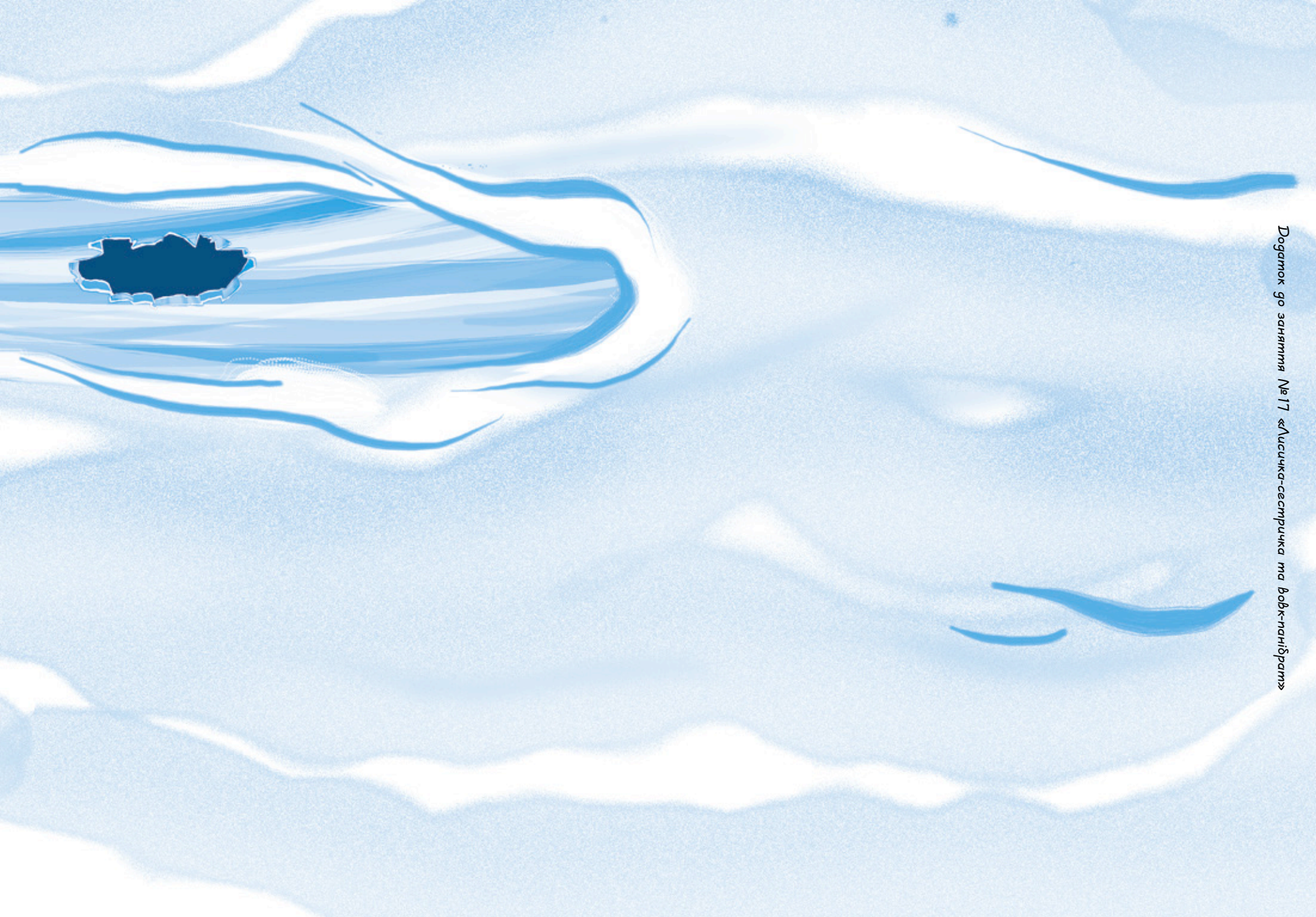

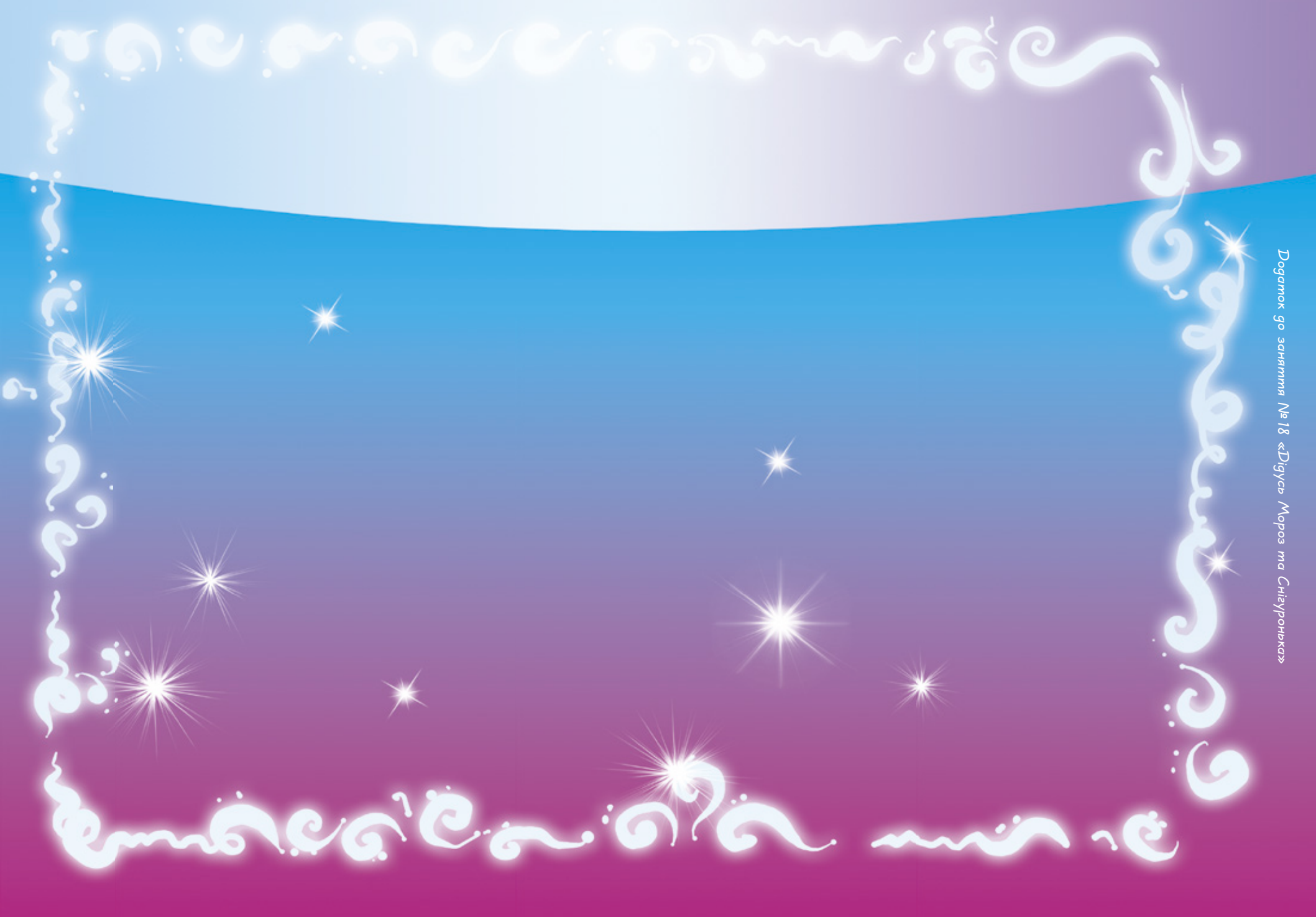

**НОВИМ
РОКОМ!**

СВІТ ОЧИМА ХУДОЖНИКА

Каме́рина Біссю́р
Квітти поза мучом. 1935

Марфа Тимченко
Натюрморт. 1960

ПАЛЬЧИКОВИЙ ТЕАТР

До заняття №5

До заняття №17

До заняття №18

УДК [347.782:373.29] (084)
П16

Схвалено для використання в дошкільних навчальних закладах
(лист Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти»
Міністерства освіти і науки України від 02.10.2020 № 22.1/12-Г-798)

Панасюк І. С.

П16 Альбом з малювання. Для дитини 6-го року життя. Частина 1 / І. С. Панасюк. — Харків : Вид-во «Ранок», 2021. — 56 с. — (Серія «Дитина»).
ISBN 978-617-09-1492-7

Навчальний посібник І. С. Панасюк «Альбом з малювання. Для дитини 6-го року життя. Частина 1» містить 18 тематичних занять, розроблених відповідно до вимог нової редакції Базового компонента дошкільної освіти та чинних програм.

Тематика занять пов'язана із сезонними явищами природи, працею людей, традиціями української національної культури. Рекомендовані автором поетичні твори, музичний супровід, пальчикова гімнастика, фігурки для пальчикового театру забезпечують різні форми дитячої активності (пізнавальну, соціально-моральну, емоційно-ціннісну, мовленнєву, фізичну, креативну, художньо-естетичну тощо). Подані у двох варіантах (на вибір дитини) додатки — робочі аркуші для малювання — сприятимуть самореалізації дитини, вихованню самостійності, самоповаги.

Видання призначене для дітей дошкільного віку, вихователів ДНЗ, батьків, гувернерів.

УДК [347.782:373.29] (084)

Навчальне видання Д133011У. Підписано до друку 12.10.2020.

Серія «Дитина»

Формат 60×84/8. Папір офсетний.

Гарнітура Рублена. Друк офсетний. Ум. друк. арк. 6,53.

ПАНАСЮК Інна Сергіївна

ТОВ Видавництво «Ранок», вул. Кібальчича, 27, к. 135, Харків, 61071.

АЛЬБОМ З МАЛЮВАННЯ

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №5215 від 22.09.2016.

Для дитини 6-го року життя. Частина 1

Для листів: вул. Космічна, 21а, Харків, 61145. E-mail: office@ranok.com.ua

Редактор *І. Л. Столій*

Тел. (057) 719-48-65, тел./факс (057) 719-58-67.

Технічний редактор *О. В. Сідельникова*

З питань реалізації: (057) 727-70-80.

Коректор *О. О. Якименко*

E-mail: commerce@ranok.com.ua

З питань придбання продукції
видавництва «Ранок» звертатися за тел.:

Житомирі — (067) 122-63-60;

у Харкові — (057) 727-70-80;

Львові — (032) 244-14-36, (067) 340-36-60;

Києві — (067) 449-39-65, (093) 177-05-04;

Миколаєві та Одесі — (067) 551-10-79;

Вінниці — (067) 534-51-62;

Черкасах — (0472) 51-22-51;

Дніпрі — (056) 785-01-74, (067) 635-19-85;

Чернігові — (067) 440-88-93.

E-mail: commerce@ranok.com.ua

«Книга поштою»: вул. Котельниківська, 5, Харків, 61051.

Тел. (057) 727-70-90, (067) 546-53-73. E-mail: pochta@ranok.com.ua

www.ranok.com.ua

Папір, на якому надрукована ця книга:

безпечний для здоров'я
та повністю
переробляється

з оптимальною білизною,
рекомендованою
офтальмологами

відбілювався
без хлору,
без діоксиду титану

Служба технічної підтримки:

тел. (057) 719-48-65, (098) 037-54-68

(понеділок—п'ятниця з 10⁰⁰ до 18⁰⁰)

E-mail: e-ranok@ukr.net

ISBN 978-617-09-1492-7 (1 ч.)

ISBN 978-617-09-1493-4 (2 ч.)

Разом dbaemo про екологію та здоров'я

**ВИДАВНИЦТВО
РАНОК**

© І. С. Панасюк, 2021

© ТОВ Видавництво «Ранок», 2021

АЛЬБОМ З МАЛЮВАННЯ Для дитини 6-го року життя. Частина 1

Заняття за цими альбомами допоможуть дитині 6-го року життя навчитися не тільки малювати, але й емоційно відгукуватися на красу світу, творити і жити із задоволенням!

Також пропонуємо альбоми з аплікації та ліплення для дітей 6-го року життя.

Задля збагачення вражень дитини від образотворчої діяльності поєднуйте її з відповідним музичним супроводом та художнім словом.

ISBN 978-617-09-1492-7

9 786170 914927